

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

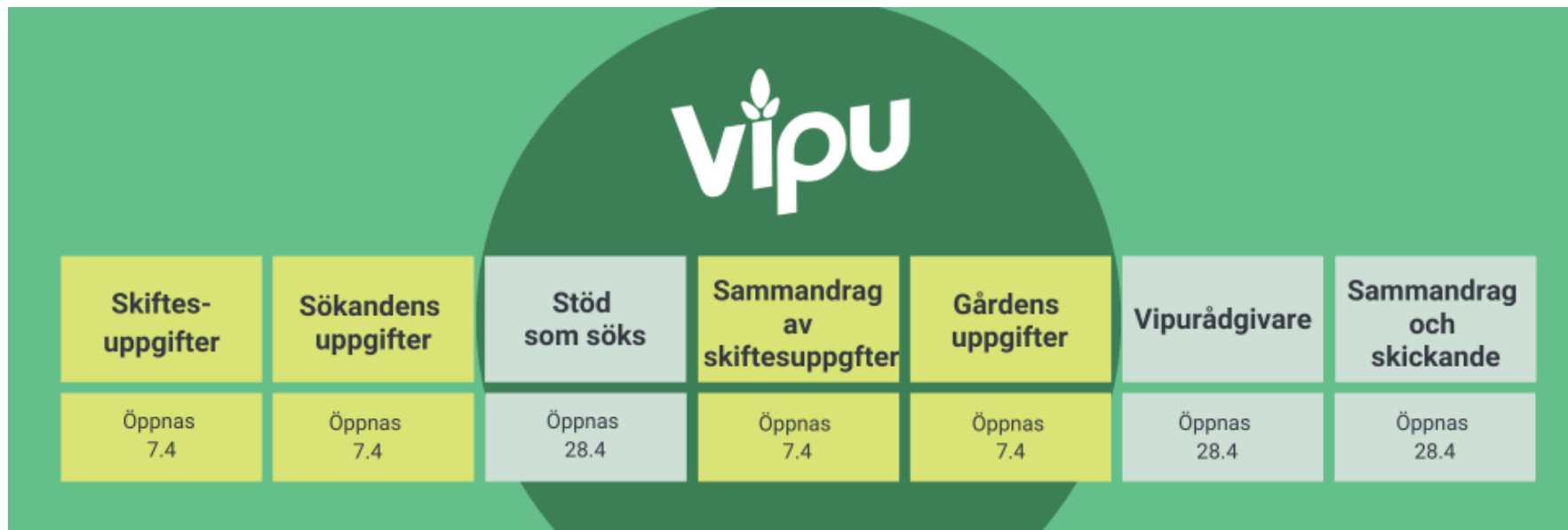
Åkerstödansökan i Viputjänsten 2026

Marika Tiikkaja, Noora Fager-Pintilä,
Ilkka Lehtola, Reija Lesonen

Utbildning om åkerstödansökan 2026
för kommuner, livskraftscentraler,
rådgivare och intressentgrupper

10.3.2026

Allmänt

- Tidtabell
  - Basskiftesändringar 7.4. – 9.6.2026
  - Ansökan om åkerstöd uppgörande av basskiftesändringar och anmälan av uppgifter för jordbruksskiften 7.4. – 9.6.2026
  - Ansökan om åkerstöd dvs flikarna Stöd som söks och Vipurådsgivaren samt skickande av ansökan öppnas 28.4.2026
- Den största förändringen år 2026 gäller ändringarna i ansökan för åtgärden hantering av avrinningsvatten inom miljöersättningen. I fortsättningen anmäls uppgifterna i ansökan om åkerstöd på skiftet (inte längre i höstanmälan).
- I den här presentation går vi allmänt igenom ändringarna i Ansökan om åkerstöd i Viputjänsten. Mera tips och ändringar i stöd villkoren berättas senare i de stödspecifika presentationerna.

Basskiftesändringar 1/2

- Börja stödansökan med att göra basskiftesändringar
- Gränskorrigeringsarna för befintliga basskiften går inte vidare till handläggning förrän i samband med att ansökan om åkerstöd skickas in i maj
- Livsmedelsverket rekommenderar att basskiftetsändringarna görs senast i medlet av maj
  - Då fungerar ansökan om jordbruksstöd och kontrollerna i Vipurådgivaren m.m. så bra som möjligt
- Om kartbilden inte stöder den gjorda ändringen skickar myndigheten en bildförfrågan om basskiftesändring eller gränsjustering till Vipumobilen

Basskiftesändringar 2/2

- Hur tar jag bort arealer som inte är jordbruksmark från stödansökan?
  - Anvisning: Kapitlet Jordbruksmark, bas- och jordbruksskiften i Ansökningsguide om åkerstöd
<https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/guider/ansokningsguider/ansokningsguider/jordbruksmark-bas--och-jordbruksskiften/jordbruksmark-bas--och-jordbruksskiften-2025/>
  - Om det på basskiftet finns endast en del av arealen som inte är jordbruksmark, gör ändringarna på kartan med en gränskorrigerering eller genom att rita en holme
  - Om hela basskiftet tas ur jordbruksanvändning eller blir kvar i naturtillstånd, ta basskiftet ur jordbruksanvändning

- + Anslut ett nytt basskifte i besittning
- × Ta basskiftet ur jordbruksanvändning

Myndighetsuppgifter

Ordlista [↗](#)

Ansökan om åkerstöd – förhandsifyllning

- Alternativ för förhandsifyllning:
  1. Enbart basskiften, utan jordbruksskiften
  2. Med föregående års uppgifter
  3. Förhandsifyllning med uppgifter från växtodlingsplaneringsprogram
    - Försäkra dig om att basskiftena är uppdaterade i växtodlingsplaneringsprogrammet
    - Observera efter förhandsifyllningen de anmärkningarna som Vipu anger

Förhandsifyllning av jordbruksskiften

i Med denna funktion kan du förhandsifylla skiftesuppgifterna på önskat sätt.
Obs. förhandsifyllningen skriver på de nuvarande uppgifterna
Förhandsifyllningen skriver inte över skiften som är i gemensamt bruk.

Välj förhandsifyllningssätt

☐ Förra årets uppgifter

☐ Endast basskiften (alla jordbruksskiften raderade)

Återta

Utför förhandsifyllning

Fliken Skiftesuppgifter

- I förhandsifyllningen hämtas inte alla uppgifter hämtas från föregående år
  - Övergångsperiod vid ekologisk produktion
  - Mer information
  - I miljöavtalen ifylls i fortsättningen endast växter på gällande avtalsskiften på förhand
- Tidpunkt för anläggning
  - Växtkoderna Kummin, Gröngödslingsvall, Naturvårdsvall, Mångfaldsväxter (äng, åkerfågel), Skyddszon, Vicker, Sötväppling, Lusern, Cikoria
  - Anmäls inte längre för fodervall och sädesvall
- Koder för växter och växtsorter
  - Inga helt nya växtkoder
  - Växtkoderna Frövall och Frövall, enartad
  - För växtbestånd med blandade grödor ska sortuppgiften i fortsättningen anges utifrån vilken sort som förekommer mest i blandningen

Kartnivåer

- Ändringar 2026 på grund av ändringar i stödvillkoren:
  - Nivån "vallår 4 eller 5 år" slopas
  - Uppdatering av nivån "markförbättrings- och saneringsväxter"
  - Helt nya nivåer: "Avrinningsskiftet från föregående år" och "Samma 1-åriga växt 3 år i följd"
- Närmare information om kartnivåerna finns i anvisningen *Ansökan om åkerstöd och kartnivåer* <https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/vipu/anvisningar/>

Hantering av avrinningsvatten 1/3

- Åtgärden Hantering av avrinningsvatten inom miljöersättningen anmäls från och med 2026 för jordbruksskiften i samband med ansökan om åkerstöd
  - Anmäls inte längre för åtgärdsskiftet i höstanmälan
  - Ingen förhandsifyllning
- För jordbruksskiftet anmäls Behandlingsmetod (Reglerbar dränering, Underbevattning, Återanvändning av dräneringsvatten) och Ansökningsgrund för åtgärden (Areal som omfattades av åtgärden under perioden 2015–2022, Torvmark, sur sulfatjord)

Jordbruksskiften [Lägg till nytt jordbruksskifte](#)

A 2,00 ha

Växt
Frilandsgurka

Utanpå växtligheten finns en växttunnel eller ett insektnät
Nej

Odlingsväxten används till annat än människoföda
Nej

Skede i ekologisk produktion
Är inte i ekologisk produktion

Åtgärder inom miljöersättningen
Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter (Insektnät)
Hantering av avrinningsvatten (Reglerbar dränering, Torvmark)

Tilläggsuppgifter
-

Permanent gräsmark
0,00 ha

Areal som berättigar till skyddszonsåtgärden
0,00 ha

[Radera jordbruksskifte](#) [Bearbeta jordbruksskiftets uppgifter](#)

A 2,00 ha

Växt *
Frilandsgurka

☐ Utanpå växtligheten finns en växttunnel eller ett insektnät
☐ Odlingsväxten används till annat än människoföda

Skede i ekologisk produktion *
Är inte i ekologisk produktion

Åtgärder inom miljöersättningen
☐ Fånggrödor
☒ Alternativt växtskydd för trädgårdsväxter

Växtskyddsmetod *
Insektnät

☒ Hantering av avrinningsvatten

Behandlingsmetod *
Reglerbar dränering

Ansökningsgrund för åtgärden *
Torvmark

Växtföljdens mellangröda
- Välj -

Tilläggsuppgifter
0 / 1000

Permanent gräsmark
0,00 ha

Areal som berättigar till skyddszonsåtgärden
0,00 ha

Obligatoriskt fält: *

[Återgå](#) [Spara](#)

Hantering av avrinningsvatten 2/3

- Val av åtgärd i skiftesspecifika åtgärder under fliken Stöd som söks

Ympäristökorvaus - Ympäristösitoumus

i Haen ympäristökorvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan ympäristökorvauksen sitoumusehtoja koko sitoumusajan. **x**

☒ Tilakohtaiset toimenpiteet

☐ Lohkokohtaiset toimenpiteet

☐ Kerääjäkasvit

☐ Maanparannus- ja saneerauskasvit

☐ Suojavyöhykkeet

☐ Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu

☐ Turvepeltojen nurmet

☐ Lintupellot

☐ Kiertotalouden edistäminen

☒ Valumavedet

Säätösalaajitus: toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 1,00 ha

Kuivatusvesien kierrätys: toimenpiteeseen ilmoitettu pinta-ala 3,00 ha

[Näytä kasvulohkot](#)

Sulje

Tallenna

Hantering av avrinningsvatten 3/3

- Nya anmärkningar från Vipurådgivaren:

Anmärkningens nivå	Situation	Text
Förhindrar sändning 	En åtgärd har anmälts för minst ett jordbruksskifte och på fliken Stöd som söks har man inte ansökt om ersättning för åtgärden	För jordbruksskiftet har åtgärden hantering av avrinningsvatten i miljöförbindelsen anmälts, men du har inte ansökt om ersättning för den. Ansök om ersättning för åtgärden eller ta bort åtgärden från jordbruksskiftet.
Förhindrar sändning 	I förhandsifyllningen av VSO har bristfälliga uppgifter om åtgärden överförts till jordbruksskiftet	Du har meddelat åtgärden hantering av avrinningsvatten för jordbruksskiftet. Komplettera sökgrunden för åtgärden som saknas.
Tillåter sändning 	På fliken Stöd som söks har man ansökt om ersättning för åtgärden och på fliken Skiftesuppgifter har åtgärden inte anmälts för ett enda jordbruksskifte	För jordbruksskiftet har åtgärden hantering av avrinningsvatten i miljöförbindelsen anmälts, men du har inte ansökt om ersättning för den. Ansök om ersättning för åtgärden eller ta bort åtgärden från jordbruksskiftet.
Tillåter sändning 	Jordbruksskiftet skär ner föregående års avrinningsvattennivå och åtgärden har inte anmälts för jordbruksskiftet	Jordbruksskiftet omfattar areal för vilken åtgärden hantering av avrinningsvatten i miljöförbindelsen har anmälts föregående år. Om du har anmält åtgärdens areal för jordbruksskiftet föregående år, ange den även i år. På så sätt undviker du eventuellt återkrav. Om innehavaren av skiftet har bytts ut är det inte nödvändigt att anmäla åtgärdens areal för jordbruksskiftet.
Tillåter sändning 	En åtgärd har anmälts för jordbruksskiftet och föregående års åtgärdsareal är mindre än jordbruksskiftets areal	Jordbruksskiftet omfattar areal för vilken hantering av avrinningsvatten inom miljöförbindelsen inte tidigare har anmälts. Om arealen på vilken du genomför åtgärden inte har ökat, korrigera din anmälan. Om arealen har ökat ska du lämna in nödvändiga bilagor till kommunen.

Vipurådgivare

- Vipurådgivarens alla kontroller för 2026 hämtas före stödansökan till Livsmedelsverkets webbplats
<https://www.ruokavirasto.fi/sv/stod/jordbruk/vipu/vipuradgivare/>
- Vipurådgivaren hjälper till att granska växtföljden och diversifieringen av grödor
- Ny kalkyl för 2026: Flerårig växtföljd

Viljelyn monipuolistaminen tai viljelykierto

Vaatusuositus täyttyy, jos vähintään toinen vaatimuksista (viljelyn monipuolistaminen tai viljelykierto) toteutuu.

☒ Ei koske tilaa

[Näytä viljelyn monipuolistamisen laskelma](#) Sisältää huomautuksia

[Näytä viljelykierron laskelma](#) Sisältää huomautuksia

☒ Ei koske tilaa

☒ Tilan maatalousmaan ala on enintään 30 hehtaaria. Tila on vapautettu ehdollisuuden viljelykierron ja viljelyn monipuolistamisen valvonnasta ja seuraamuksista.

Yksivuotinen viljelykiertovaatusuositus

☒ Ei koske tilaa

Edellisen vuoden yksivuotisen kasvien pinta-ala (ha) 13,50 ha
Pinta-ala, jolla kasvi on vaihtunut (ha) 10,00 ha
Yksivuotisten kasvien pinta-alan vaihtuminen prosentteissa 100,00 %

Peruslohkotunnus	Peruslohkon nimi	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Edellisen vuoden yksivuotisen kasvin pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi on vaihtunut (ha)
123 45678 90	Peruspelto	A	Kaura	12,00	10,00	10,00
123 45678 90	Spessupelto	B	Mallasohra	3,50	3,50	3,50

☒ Jos satelliittiseurannan kasvintunnistuksen tulos on jäänyt laiminlyönniksi viime vuonna tai tuenhakuvuonna, viljelykasvin vaihtoa ei oteta huomioon yksivuotisessa viljelykierrossa.

[Näytä lohko-kohtaiset tiedot](#)

Monivuotinen viljelykiertovaatusuositus

☒ Ei koske tilaa

Peruslohkotunnus	Peruslohkon nimi	Kasvulohko	Ilmoitettu kasvi	Pinta-ala (ha)	Pinta-ala, jolla kasvi ei ole vaihtunut (ha)
123 45678 90	Peruspelto	A	Kaura	12,00	10,00
123 45678 90	Spessupelto	B	Mallasohra	3,50	3,50

[Näytä lohko-kohtaiset tiedot](#)

Ansökningstips

- Mångfaldsväxter och fånggrödor
  - Ta hand om sådden och växtbeståndet. Ändra ansökan i tid om det inte växer, på så sätt undviker du onödiga begäran om utredning
- Markkarteringar
  - Kontrollera datumen för karteringarna, om de är föråldrade eller saknas helt

Avslutningsvis

- Repetera stödvillkoren och gör först därefter stödansökan i Vipu
  - Beakta även i år stödvillkoren vid sidan av odlingsplaneringen och i synnerhet de fleråriga stödvillkoren
- Det går smidigt att göra stödansökan när du har förberett dig på förhand
- Kontrollera att du har ansökt om alla stöd som du har rätt till
- Lämna inte utarbetandet av ansökan till sista sekund. Utnyttja ändringsskedet vid behov
- **Sista ansökningsdagen är 9.6.2026**

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tvåvägskommunikation mellan myndigheterna och jordbrukaren.

Tvåvägskommunikation mellan myndigheterna och stödsökanden

- Planeringen av tvåvägskommunikationen inleddes i slutet av hösten 2024.
- Våren 2025 ordnades en workshop för kommunernas och NTM-centralernas handläggare i syfte att samla in mer information och åsikter om höranden i anslutning till återkrav. 40 deltagare delade sina tankar indelade i grupper
  - Under vilket avsnitt i Stödtilämpningen skulle du vilja att jordbrukarens svarsmeddelande kommer?
  - Hur och var vill du få information om nya meddelanden?
  - Vilka uppgifter vill du att meddelandena ska visa när de inkommit?
  - Hur skulle man få meddelandena att riktas till rätt ärende?
  - Vilka uppgifter vill du se om återkravet i samband med meddelandena?

Tvåvägskommunikation: återkravets hörandebrev

1. Till stödet som skall utbetalas riktas ett återkrav
2. Myndigheten skapar ett hörandebrev med motiveringar
3. Hörandebrevet överförs till postningshandläggningen
4. Hörandebrevet skickas som Suomi.fi-meddelande
OCH
ett hörande skapas i Viputjänstens avsnitt Meddelanden

5. Ett meddelande anländer till Suomi.fi-meddelanden:

Hej,

Du har fått ett dokument om återkrav av jordbruksstöd. Det har också skickats i Viputjänsten.

Med vänlig hälsning

Samarbetsområdet/Livskraftcentralen

6. Stödsökande kan svara på hörande i Viputjänsten

The screenshot shows the Viputjänsten (Vipu) web interface. The header includes the Viputjänsten logo and user information for Paavo Pesusieni. The main content area displays a list of messages (Viestit) in a table format. A red banner at the top of the message list reads: "Utkast; bilden tillgänglig endast på finska för tillfället!". The table has columns for "Lähettiläjä ja asia" (Sender and subject), "Viestityyppi" (Message type), "Saapunut" (Received), and "Toiminnot" (Actions). The messages are listed as follows:

Lähettiläjä ja asia	Viestityyppi	Saapunut	Toiminnot
Ylipäällikkö Camembert (1) Takaisinperintä • Kosteikkojen hoitosopimus 2023	Takaisinperinnän kuulemiskirje Vastaa viimeistään 22.3.2025	12.11.2025 klo 10.56	
Tarkastaja Pultti, Paavo Pesusieni (2) Takaisinperintä • Luonnonmukaisen tuotannon korvaus (2023-)	Vastaus kuulemiseen Vastattu	12.11.2025 klo 9.44	
Ylipäällikkö Camembert, Paavo Pesusieni, Puuha Pete (3) Takaisinperintä • Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus (2023-)	Takaisinperintäpäätös	12.11.2025 klo 10.56	

At the bottom of the table, there are navigation controls including arrows and a page number "10". The footer indicates "Rivit 1-10 / 50".

Avsnittet Meddelanden i Vipu

- När stödsökanden har fått ett hörande om återkrav visas antalet nya inkomna meddelanden i avsnittet **Meddelanden**
- Texten i punkten **Avsändare och ärende** fungerar som en länk varifrån stödsökanden kan öppna meddelandet
- **Typ av meddelande** visar det senaste meddelandet
- Om meddelandekedjan har öppnats av misstag kan man markera den som oläst

Vipu

Maatila
123456789
Paavo Pesusieni

Paavo Pesus
Omat ti
Suomi | Sve
Kirjautu

Etusivu Maatila Henkilöhakija 2020 Historia Sähköinen asiointi **Viestit** Neuvojanäky

Etusivu » Viestit

Viestit *Utkast; bilden tillgänglig endast på finska för tillfället!*

Hae sisällöstä
Tunnus, nimi, asia tai aihe

Lähtettäjä ja asia	Viestityyppi	Saapunut	Toiminnot
Etunimi Sukunimi (<esim. Itä-Suomen elinvoimakeskus>), Etunimi Sukunimi (<esim. Itä-Suomen elinvoimakeskus>) (1) Takaisinperintä • Kosteikkojen hoitosopimus 2023	Takaisinperinnän kuulemiskirje Vastaa viimeistään 22.11.2025	12.11.2026 klo 16.25	⋮
Etunimi Sukunimi (<esim. Itä-Suomen elinvoimakeskus>), Etunimi Sukunimi (<esim. Itä-Suomen elinvoimakeskus>) (1) Takaisinperintä • Joku muu sopimus 2023	Takaisinperinnän kuulemiskirje Vastaa viimeistään 22.11.2025	12.11.2026 klo 8.43	⋮ Merkitse viesti lukemattomaksi
Etunimi Sukunimi (2) Takaisinperintä • Luonnonmukaisen tuotannon korvaus (2023-)	Vastaus kuulemiseen takaisinperintää koskevassa asiassa Vastattu	12.11.2025 klo 15.02	⋮
Etunimi Sukunimi (<esim. Itä-Suomen elinvoimakeskus>) (3) Takaisinperintä • Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus (2023-)	Takaisinperintäpäätös	12.11.2025 klo 10.56	⋮

10 ▾ Rivit 1-7 / 7

Att öppna en enskild meddelandekedja

- När den stödsökande går till ett enskilt meddelandeärendekan hen öppna hörandet inklusive bilagor
- Om tiden för hörande inte har gått ut kan stödsökande svara på meddelandet direkt i Viputjänsten.

The screenshot displays the Viputjänsten web application. At the top, there is a header with the 'vipu' logo and a navigation bar containing links like 'Etusivu', 'Maatila', 'Henkilöhakija', '2020', 'Historia', 'Sähköinen asiointi', 'Viestit', and 'Neuvojanäkymä'. A user profile for 'Paavo Pesusieni' is visible in the top right corner. The main content area shows a message thread titled 'Takaishinperintä • Kosteikkojen hoitosopimus 2023'. The message is from 'ES' (Elinvoimakeskus) and is dated 1.2.2025. It includes two attachments: 'Takaishinperintä_kuuleminen.pdf' and 'Säädösluettelo.pdf'. A red warning banner at the top of the message content reads 'Utkast; bilden tillgänglig endast på finska för tillfället!'. A yellow box at the bottom right of the message indicates the deadline for response: 'Vastaa viimeistään 22.3.2025 klo 23.59'.

Att svara på meddelanden i Vipu

- Infotexten vägleder stödsökanden att svara på meddelandet
- Stödsökanden kan också vid behov bifoga bilagor till svarsmeddelandet.
- Begäran om tilläggsuppgifter innehåller också en tydlig text om vad myndigheten behöver som stöd för att fatta beslutet

Vastaa viestiin

Voit vastata takaisinperinnän kuulemiseen sekä ilmoittaa haluamasi perintätavan alla olevassa vastauskentässä.

Maksulippu
Maksan perittävän määrän maksulipulla. Jos saatavaa ei ole maksettu eräpäivään mennessä, ryhdytään sitä perimään myös tukimaksuista vähentämällä.

Tukimaksuista vähentäminen
Takaisinperittävä määrä vähennetään myöhemmin maksettavasta tuesta. Vähentäminen ei maataloustukea seuraavan 12 kuukauden aikana. Takaisinperittävälle määrälle peritään korot takaisinperintäpäätöksen päiväyksestä. Jos takaisinperittävää määrää ei ole saatu vähennettyä kokonaan seuraavan 12 kuukauden maksulipulla.

Jos perintätapaa ei ilmoiteta, tukiviranomainen päättää perintätavasta.

Vastaus *

Tukimaksuista vähentäminen

0/4000 merkkiä

Liitetiedosto

Pudota lisättävät tiedostot tähän tai
Valitse tiedosto

Vain PDF-tiedostoja. Maksimikoko 5MB.

Lisätyt liitteet

Ei ladattuja liitteitä

Vastaa viestiin

Hei,

Lisätkö liitteen vielä tms.
Yt. YC

Vastaus *

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit, sed do eiusmod tempor incididunt ut labore et dolore magna aliqua. Ut enim ad minim veniam, quis nostrud exercitation ullamco

0/4000 merkkiä

Liitetiedosto

Pudota lisättävät tiedostot tähän tai
Valitse tiedosto

Vain PDF-tiedostoja. Maksimikoko 5MB.

Lisätyt liitteet

Ei ladattuja liitteitä

Pakollinen kenttä *

Peruuta Lähetä

Utkast; bilden tillgänglig endast på finska för tillfället!

RUOKAVIRASTO
Livsmedelsverket • Finnish Food Authority

Tack